FRANS HALSMUSEUM

TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN

VAN OUD-HOLLANDSCHE MEESTERS UIT DE COLLECTIE KATZ TE DIEREN

VAN 17 NOVEMBER
TOT
15 DECEMBER 1934

Frans Halsmuseum

Tentoonstelling van Schilderijen

van
Oud-Hollandsche Meesters
uit de Collectie Katz te Dieren

van 17 November tot 15 December 1934

Opbrengst ten bate van het Nationaal Crisis-Comité

Open dagelijks van 10—5 uur

Entree 30 cts.

Toegang Groot Heiligland 62

VOORWOORD.

Met de reformatie eindigde het kerkelijk kunstleven in ons land; toen werd het in de Protestantsche gewesten verboden de kerken te versieren. Geen altaarstukken, geen muurschilderingen werden meer besteld; het beleeren, om een germanisme te gebruiken, van de analphabeten door plastische of picturale voorstellingen der Oud- en Nieuwstestamentaire verhalen had afgedaan. Blank en puur werd het Godshuis, waar niets de devote aandacht mocht afleiden bij de verkondiging van het Woord.
Nu de kerk niet langer als opdrachtgeefster optrad, zocht en vond de kunst een nieuw terrein, waarop zij tot uiting kon komen en zoo ontstond de Hollandsche kunst, die in de zeventiende eeuw haar hoogtepunt zou bereiken.
Niet langer bleef men het Goddelijke beschouwen als iets, dat niet hier, doch alleen in den Hemel bestond, maar men herkende het nu ook op aarde. Immers het schoone, dat een deel van het Goddelijke is, werd thans overal ontdekt, bewust aanschouwd en bewonderd. Het landschap ging men schilderen uitsluitend om der wille van de heerlijke natuur zelve, zonder illustratie van een Bijbelsch of Mythologisch gegeven. Ook het dagelijksch leven der menschen werd uitgebeeld: het interieur, waarin zich de Hollandsche huiselijkheid afspiegelt, de wei met koeien van den landman, de schepen van den reeder, enz.; tenslotte zelfs het stilleven, samengesteld uit voorwerpen, welke op vroegere werken slechts een bijkomstigen rol hadden gespeeld, doch waarin men thans een eigen wezen ontdekte.
Dit te hebben gegeven vormt den roem van de Hollandsche Kunst, die bewezen heeft in het intieme groot te zijn.
Met veel zorg heeft de Firma Katz getracht daarvan een klein beeld op deze tentoonstelling te geven, een klein, doch tevens een sterk beeld door het voornaamste van haar collectie te exposeeren, waarbij zich de jongste aanwinsten uit het buitenland bevinden, waarvan meerdere nog nimmer in Holland tentoongesteld werden.
„In der Beschränkung zeigt sich der Meister", welnu in deze kleine tentoonstelling is het der Firma gelukt een zeer goeden indruk

te geven van wat Holland's Gouden Eeuw op picturaal gebied vermocht.
Moge deze expositie door velen worden bezocht en hare bezoekers zich verheugen over de schoonheid, welke zij ons biedt.

G. D. GRATAMA,
Directeur van het Frans Halsmuseum
der Gemeente Haarlem.

Met groote erkentelijkheid betuigen wij den Heer Gratama onzen dank voor zijn welwillende medewerking, verleend bij de tot standkoming dezer tentoonstelling en in het bijzonder voor het hier boven geschrevene, waarin hij het karakter van de Hollandsche schilderkunst der zeventiende eeuw heeft geschetst en tevens zijn waardeering heeft uitgesproken aangaande ons streven een expositie samen te stellen, die een waardig getuigenis van deze kunst aflegt.
Voorts zij onze dank gebracht aan eenige particulieren, die wij bereid gevonden hebben enkele hunner schilderijen aan de onze toe te voegen.
Nog zij ons vergund te vermelden, dat slechts weinige der werken, die dit jaar reeds te 's Gravenhage werden tentoongesteld, hier wederom worden aangetroffen.
De opbrengst dezer tentoonstelling is bestemd voor het Nationaal Crisis-comité.

FIRMA D. KATZ.

DIEREN, November 1934.

CATALOGUS.

PIETER DE HOOGH (1629—1677).

No. 1 Hollandsch Binnenhofje.

Links in den hof een laag huis, de baksteenen gevel is met klimplanten begroeid, rechts een vrouw, die een mandje draagt; een man nadert van uit den achtergrond, gaat langs een schuurtje, waarboven een hoog huis van roode steen te voorschijn komt.

Collectie: Ch. Sedelmeyer, Parijs.
,, Lord Duveen.
,, Lord Melchett, Londen.

Thans Nederlandsch particulier bezit.

Tentoonstelling: Ch. Sedelmeyer, Parijs, 1913.
,, Detroit (U.S.A.), 1925.
,, Royal Academy, Burlington House Londen, 1929.

Beschreven: Volumen XV America 1926 — 52.
,, Gazette des Beaux Arts 1927.
,, Dr. W. R. Valentiner, „Klassiker der Kunst".
,, Prof. Dr. W. Martin en Dr. W. R. Valentiner.

Geteekend en gedateerd: 1651. Doek 70 x 59.

PIETER DE HOOGH. (1629—1677).

No. 2. De Burgemeesterskamer in het Amsterdamsche Raadhuis met deftig bezoek.

Collectie: Von Stackelberg, Esthonia.

Geïllustreerd: „International Studio" Juni 1927, Kleur-plaat, bladzijde 49.
„Carnegie Magazine" April 1930, bladzijde 3.
Dr. W. R. Valentiner, „Klassiker der Kunst", bladzijde 85.

Beschreven: „Pieter de Hoogh" door Arthur de Ridder, Brussel, Parijs 1914, bladzijde 104.
Katalogus „Holländische Maler", Hofstede de Groot No. 180.
Catalogus van de Tentoonstelling van Hollandsche Kunst Londen 1929, bladzijde 61.
Tentoonstelling van schilderijen van oude Meesters, Carnegie Instituut, April 1930 (No. 4) Door Dr. W. R. Valentiner, Museum-Directeur Detroit (U.S.A.)

Geteekend. Doek 110 x 98.

Historisch Meesterwerk.

JAN STEEN. (1626—1679).

No. 3. Feestpartij.

Eenige personen, die blijkbaar in goede stemming verkeeren, amuseeren zich buiten een herberg. Onder deze personen bevindt zich rechts, met hoogen hoed op en mantel om, de schilder Jan Steen, die in zeer vroolijke stemming verkeert. Een paartje voert een dans uit, terwijl de doedelzakspeler muziek maakt. Boven zit een vrijend paartje, dat door een vrouw bespied wordt. Beneden eenige kleine kinderen en verder nog een man met rooden pet op, zittende op een bankje, met bierkannetje in de hand. Verder een paard, dat uit een bak eet en eenige liggende hondjes.

Collectie: Paignon, Dyonval, 1821.
„ Jeremiah Harman, 1833.
„ Sir Hugh Campbell.
„ Wijlen Lord Masham.
„ Lady Cunliffe-Lister.

Beschreven: in Waagens „Art Treasures in Great Britain", Vol. IV, bladzijde 442. Gebracht naar Engeland in 1821 door Mr. Emerson.
„ Hofstede de Groot, Catalogus „Holländische Maler", No. 645.

Voluit geteekend rechts onder. Paneel 62 x 67.

JAN STEEN (1626—1679).

No. 4. De Kegelaars.

Collectie: Graaf Kospoth, Slot „Briesse", Oels in Silezië.
Beschreven door Dr. A. Bredius en Prof. Dr. W. Martin.
Geteekend rechts. Doek 86 x 65.

JAN STEEN.

No. 4a. Interieur, waarop de schilder Jan Steen zelf voorkomt.

Collectie: Lord Stonehaven.
Geteekend links. Paneel 45,5 x 55.

PAULUS POTTER. (1625—1654).

No. 5. Drie Koeien in een Weide.

Collectie: M. Goll. van Frankenstein, tot 1833.
„ Baron Nagell van Ampsen. Den Haag.
„ The Earl of Normanton. 1857.

Aangekocht door:
1747. Pook & Theodorus van Pee. Den Haag. Mei '23. 1747. No. 20.
1833. J. Goll van Frankenstein. Amsterdam. 1 Juli 1833. No. 62.
1851. Baron Nagell van Ampsen. Den Haag 5 Sept. 1851. No. 51.
1857. Braine Londen. 6 April 1857. No. 45. toen overgegaan aan The Earl of Normanton 1857.

Beschreven: Hofstede de Groot. Cat. „Holländische Maler". Vol. IV. No. 29.
„ J. Smith. Cat. „Holländische Maler". Deel V No. 83.
„ Catalogus van de tentoonstelling van Hollandsche Kunst. Burlington House 1929. Reproductie No. 53.
„ Herdenkings-Catalogus. 1929. bladzijde 88.
„ „Burlington Magazine". Januari 1904. blz. 12.
„ Wurzbach, bladz. 352, beschrijft het schilderij als zijnde een important hoofdwerk van den meester.

Hofstede de Groot meldt in de Engelsche editie van zijn catalogus, dat dit schilderij een pendant is van het schilderij „Paarden", dat zich in het Rijksmuseum te Amsterdam bevindt. Beide schilderijen werden verkocht op de Goll van Frankenstein Veiling. Het schilderij „De Paarden" werd door het Rijksmuseum aangekocht.

Geteekend en gedateerd: 1646. Paneel 30 x 25.

GERARD DOU. (1613—1675).

No. 6. Portret van den Kunstschilder als tandarts.

Een dokter doet een operatie in de mond van een meisje. Bij een gewelft venster opereert een andere dokter eveneens een meisje, dat rechts op een armstoel zit. Zij beproeft hem met haar rechterhand van zich af te houden. Op de vensterbank bevinden zich een koperen bekken, een kist met instrumenten en een flesch met water. Boven hangt een gordijn en een kroon, waaraan verschillende koperen scheer bekkens hangen. Links op den achtergrond bevindt zich een oude vrouw bij een venster.

Collectie: Cornelius Wittert Rotterdam, 1731.
„ Earl of Airlie.
„ Jeremiah Harman, 1844.
„ Willam Stuart.
„ Mevrouw M. H. O. Stuart of Hill St.

Tentoonstelling: British Institution, 1857.

Beschreven: „Art Sales" door A. Graves.
„ W. Martin, „Gerard Dou", 1901. No. 97.
„ Hofstede de Groot, „Holl. Maler", No. 146.

Gegraveerd door Lewis.

Geteekend onder het raam. Paneel 34 x 24.

REMBRANDT VAN RHIJN (1606—1669).

No. 7. Portret van een ouden man.

Van voren, een beetje naar rechts gekeerd. Flinke haardos, die evenals zijn baard begint te grijzen. Hij draagt een roode jas. Het bovengedeelte van zijn hand komt te voorschijn.

Collectie: Charles Jennens, Gopsall. (Bekend als Solyman the Magnificent, gestorven in 1773).
„ W. P. Assheton Curzon, Gopsall.
„ Earl Howe, Gopsall

Tentoonstelling: British Institution, 1822. No. 28.
„ „ „ 1858, No. 122.

Beschreven: door Hofstede de Groot „Onze Kunst" December 1909, bladzijde 181.
„ door Hofstede de Groot „Holländische Maler", No. 383.

Het schilderij kwam door erfenis in de Collectie van Earl Howe, Gopsall.

Dr. Valentiner schrijft: This is generally accepted as being the finest small study-head in existence bij the master.

Paneel 23½ x 20.

FRANS HALS. (1580—1666).

No. 8. Lachende man met bierstoop.

Een lachende man houdt een bierstoop in de hand; het merk eener 17-eeuwsche Haarlemsche brouwerij, een rood hert, is op de bierstoop aangegeven.

Collectie: Miss Vera Bellingham.

Tentoonstelling: 17-eeuwsche Nederlandsche Meesters Gemeente-Museum te Arnhem April 1934.
„ Kon. Kunstzaal Kleykamp Den Haag, Augustus 1934.
In bruikleen geweest Frans Hals Museum te Haarlem.

Beschreven door: Dr. W. R. Valentiner, Directeur Museum te Detroit (U.S.A.).
„ „ G. D. Gratama, Directeur van het Frans Hals Museum te Haarlem.
„ in verschillende binnen- en buitenlandsche bladen en tijdschriften.

Doek 83 x 67½.

MICHIEL JANSZ. VAN MIEREVELT. (1567—1641).

No. 9. Portret van Maerten Harpertsz. Tromp.

Borstbeeld naar rechts gewend; links boven zijn wapen.

Collectie: Mevrouw Helsenwier, Velp (Gld.).

Paneel 68 x 57.

MICHIEL JANSZ. VAN MIEREVELT. (1567—1641).

No. 10. Portret van de echtgenoote van Maerten Harpertsz. Tromp, Jonkvrouwe Teding van Berkhout.

Borstbeeld naar links gewend; rechts boven haar wapen.

Collectie: Mevrouw Helsenwier, Velp (Gld.).

Behoort als Pendant bij No. 9. Paneel 68 x 57.

JAN BREUGHEL (de Oude) „De Fluweelen Breughel" 1568-1625.

No. 11. Marktplaats in een dorp.

Een dorpsplein met wagens, bespannen met paarden, en wagens, die reeds uitgespannen zijn; verder kooplieden en boeren met een aantal koeien, die op de markt verkocht worden.

Collectie: Sir Franck Pratt-Barlow, Lynchmere House, Haslemere.

Gesigneerd rechts onder. Paneel 85 x 58.

JAN VAN GOYEN. (1596—1656).

No. 12. Riviergezicht.

Op den voorgrond een zeilschip en een roeiboot, waarin zich menschen bevinden. Op den achtergrond links nog eenige zeilschepen, terwijl rechts op den achtergrond een stad ligt (vermoedelijk Dordrecht) met eenige molens en kerk met toren.

Collectie: M. Brentanot, Bricken, Frankfort. 1870.
„ Sedelmeyer, Parijs 1898.
„ W. Cazalet, Londen 1934.

Geëtst door Brunet Debains.

Geteekend en gedateerd 1648. Paneel 83½ x 60½.

JAN VAN GOYEN. (1596—1656).

No. 13. Riviergezicht.

Links op den voorgrond een roeiboot met drie visschers, daarachter een vischkaar; verder op den achtergrond eenige zeilscheepjes met roeiboot. Rechts een roeiboot met twee mannen en op den achtergrond een oude vesting, waarschijnlijk die van Montfoort.

Rechts op de roeiboot gesigneerd en gedateerd 1648.

Engelsche Collectie. Paneel 97 x 66.

JAN VAN GOYEN. (1596—1656).

No. 14. Gezicht op Nijmegen.

Gezicht op de rivier met veer, waarop figuren en voertuig. Aan den oever op den voorgrond loopt vee te grazen, terwijl verderop aan den oever een stad zichtbaar is. Links trekken visschers een net in het ondiepe water, rechts zijn verschillende zeilbootjes.

Collectie: H. Muilman Amsterdam 1813. No. 32.

Beschreven door: Hofstede de Groot, „Holländische Maler" No. 186.

Geteekend en gedateerd 1650. Doek 139 x 67.

JAN VAN GOYEN. (1596—1656).

No. 15. Gezicht op Arnhem.

Gezicht op Arnhem van de hoogten in het Noordwesten van de stad. Links een landstraat. Geheel links een eenspannige boerenkar met drie inzittenden; de voerman zit op het paard. Aan den rechter-wegrand zitten twee boeren met een hond. Op het hoogste punt van den straatweg zijn twee voertuigen, die zich verwijderen en een stilstaande ruiter te paard. Rechts in de diepte de stad met drie kerken, waaronder de Groote Kerk en de St. Walburgskerk met dubbelen toren. Daarachter de Rijn. Aan den horizon de Elterberg met den toren der abdij. Licht bewolkte lucht.

Collectie: Fr. Glück te Budapest.

Beschreven door: Hofstede de Groot „Holländische Maler" No. 12.

Geteekend en gedateerd 1646. Paneel 35½ x 61,2.

JAN VAN GOYEN. (1596—1656).

No. 16. Riviergezicht.

Links aan den oever een boerenhuis, waarvoor een hooge eik. Verderop, met boomen omgeven, nog twee boerenhuizen en een hooiberg. Op de rivier vooraan een schuit, waarin twee mannen.

Geteekend en gedateerd 1634. Paneel 56 x 62½.

Welwillend door den eigenaar voor deze tentoonstelling afgestaan.

JAN VAN GOYEN. (1596—1656).

No. 17. Landschap.

Op den voorgrond eenige koeien, die in het water loopen. Links een boerenwagen met personen. Op den achtergrond een kerk met toren. Het terrein op den voorgrond is heuvelachtig.

Nederlandsche Verzameling.

Geteekend en gedateerd. Paneel 56 x 73½.

JAN VAN GOYEN. (1596—1656.

No. 18. Strandgezicht.

Collectie: Lord Ossory Kilkenny Castle.

Geteekend en gedateerd 1643. Paneel 35½ x 47.

JAN VAN GOYEN. (1596—1656).

No. 19. Marktdag in een dorp.

Dorpsgezicht, groen omzoomd door boeren huizen onder boomen, met een kerk in het midden. Daarbij wagens en karren, beladen met figuren en een herberg, die de „Witte Zwaan" heet. Talrijke figuren en tenten aan den rechter kant; vlokkige wolken, licht blauwe lucht.

Engelsche Collectie.

Geteekend en gedateerd 1644. Doek 105 x 148.

SALOMON VAN RUYSDAEL. (1600—1670).

No. 20. IJsvermaak op den Rijn voor Arnhem.

Collectie: Koning Leopold II van België.
„ August Janssen, Amsterdam.

Tentoonstelling van Hollandsche Meesterwerken, Londen, 1929. Burlington House.

Geteekend en gedateerd. Doek 75 x 110.

SALOMON VAN RUYSDAEL. (1600—1670).

No. 21. Zomerlandschap.

Geteekend en gedateerd. Paneel 84 x 112.

SALOMON VAN RUYSDAEL. (1600—1670).

No. 22. Landschap.

Op den voorgrond een brug, waarover zoo juist een boeren wagen, beladen met een vroolijk gezelschap is gegaan. In het midden een dorpskerktoren. Rechts van den weg boomen en struiken aan een stroom.

Paneel 52 x 46½.

SALOMON VAN RUYSDAEL. (1600—1670).

No. 23. Overzetveer.

De oevers van een rivier met zeilschepen en kleine bootjes; een veerboot, beladen met menschen, steekt den stroom over naar een dorp met een kerk in het midden van den achtergrond; rechts ziet men vee, dat onder eenige boomen water drinkt.

Collectie: Mevrouw Lushington. Mahurangi Springs, Nieuw Zeeland.

Geteekend en gedateerd 1644. Doek 101 x 162.

SALOMON VAN RUYSDAEL. (1600—1670).

No. 24. IJsvermaak bij Deventer.

Engelsche Collectie.

Geteekend en gedateerd 1669. Doek 84 x 110.

SALOMON VAN RUYSDAEL. (1600—1670).

No. 25. Riviergezicht.

Groote breede rivier. Op den voorgrond een roeibootje met eenige figuren. Midden op de rivier eenige zeilschepen. Aan den overkant in het verschiet een dorp met kerktoren.

Geteekend en gedateerd 1661. Paneel 30 x 49½.

PHILIPS WOUWERMAN. (1619—1668).

No. 26. Landschap met ruiters en badende menschen.

Collectie: Sedelmeyer, Parijs.
„ James Simon, Berlijn.

Beschreven: Hofstede de Groot, „Holländische Maler" No. 71.

Geteekend. Paneel 35½ x 48.

PHILIPS WOUWERMAN. (1619—1668).

No. 27. Valkenjacht.

Heeren en dames op de jacht. Bewolkte hemel.

Col.: Ermitage St. Petersburg. Verzameling Catharina II.

Beschreven: Hofstede de Groot, „Holländische Maler" II. bladzijde 599.

Geteekend met monogram. Paneel 41,3 x 35,8.

GERARD TERBOSCH. (1617—1681).

No. 28. Portret,vermoedelijk van G.Beveningh, Oud-Burgemeester.

Tentoongesteld: Burlington House Londen, Tentoonstelling Oude Hollandsche Kunst, 1929.

Doek 47½ x 39.2

JAN VAN DER HEYDEN. (1637—1712).

No. 29. Het Paviljoen van Isabella, deel van het voormalig Paleis der Hertogen van Brabant, Brussel, welk Paleis in1731 verbrand is.

Collectie: Baron Königswarter. Paneel 50½ x 62½.

JACOB OCHTERVELT. (1635—1682).

No. 30. Interieur.

Dame, staande in haar kamer tegen een tafel, die haar dienstmeisje de voeten wascht. Links naast haar een stoel met groene bekleeding, waarop een poedelhondje ligt. Rechts op den voorgrond een tinnen kan met schotel.
Geteekend rechts onder.
Dit schilderij is afkomstig uit het museum „De schoone Kunsten", Moscou. Doek 73½ x 60½.

JACOB VAN RUISDAEL. (1628—1682).

No. 31. Landschap.

Op den voorgrond een plas, waarin twee koeien de dorst lesschen en een herder tegen een boom zit te rusten.
Rechts op den achtergrond een kerktoren.
Collectie: Graaf Schönborn, Weenen.
Beschreven: Hofstede de Groot, „Holländische Maler" No. 526.
„ Rosenberg onder No. 394.
Geteekend rechts. Doek 68 x 51½.

JACOB VAN RUISDAEL. (1628—1682).

No. 32. Landschap.

Boerderij gelegen aan een rivier, waarop een man in een roeibootjes vaart.
Collectie: Earl Howe, Gopsall.
Geteekend onder aan. Paneel 40 x 51.

HENDRIK AVERCAMP. (1585—1663).

No. 33. Gezicht op Kampen.

Op den voorgrond visschers bij een aanlegsteiger met boot. Op den achtergrond een zeilschip met enkele figuren. Links op den achtergrond een boom en badende personen. Daarachter de vesting Kampen. In het verschiet enkele zeilbootjes.

Collectie: Dr. Baare, Godesberg.

Beschreven: Hofstede de Groot, „Holländische Maler"
„ Boek over Avercamp door Mej. Dr. Welcker, Archivaris te Kampen.

Geteekend met monogram, rechts op den boomstam.

Paneel 51 x 28½.

PAULUS MOREELSE. (1571—1638).

No. 34. De Herderin.

Geteekend en gedateerd rechts boven: 1622.

Doek 60 x 73½.

AERT VAN DER NEER. (1603—1677).

No. 35. IJsgezicht.

Een groote menigte schaatsenrijders, wandelaars, ijsgolfspelers, en arresledérijders op een bevroren rivier; aan de linker oever huizen, rechts een breed slot en hooge gebouwen.

Collectie: H. L. Bisschoffsheim.

Tentoonstelling: Hollandsche Winterlandschappen J. Goudstikker, Amsterdam, 1932. No. 57.

Geteekend. Doek 72½ x 107.

JAN VAN DER HEYDEN. (1637—1712).

No. 36. Het Huis Ten Bosch, Den Haag, van de voorzijde gezien.

Geteekend en gedateerd. Paneel 38 x 54.

Collectie: Lord Huntingfield.

JAN VAN DER HEYDEN. (1637—1712).

No. 37. Het Huis Ten Bosch, Den Haag, van de achterzijde gezien.

Pendant van No. 36.

Collectie: Lord Huntingfield.

Geteekend en gedateerd. Paneel 38 x 54.

JAN VAN DE CAPPELLE. (1624—1679).
No. 38. Winterlandschap.

Dr. Bredius schrijft hierover als volgt: Een prachtig ijslandschap van J. v. d. Cappelle, even voortreflijk als zijne heerlijke zeegezichten.
Prof. Dr. W. Martin zegt hiervan: Het schilderij is volgens mijne meening een werk van den beroemden Nederlandschen schilder Jan van de Cappelle.
Paneel 37½ x 28½.

ADRIAEN VAN OSTADE. (1610—1685).
No. 39. De Vioolspeler.

Twee boeren, waarvan de een op een bank zit, een kruik in de hand en de andere op een stoel, zijn drinkglas opheffend; achter hen staat een derde boer viool te spelen.
Tentoongesteld: Kaiser Friedrich Museum, Berlijn, 1925.
Collectie: Wollenberg, Berlijn.
Paneel 25 x 21½.

WILLEM KLAASZ. HEDA. (1594—1678).
No. 40. Stilleven.

Geteekend en gedateerd. Paneel 91 x 76½.

FERDINAND BOL. (1616—1680).
No. 41.

Portret van Ferdinand Bol en zijne familie, voorstellende Paris, Venus en Cupido.
Collectie: G. J. Willink, Winterswijk.
Afgebeeld in ,,Burlington Magazine" Octobèr 1923; daarin beschreven door Dr. A. Bredius.
Geteekend en gedateerd 1656. Doek 118 x 155.

JAN VAN DE CAPELLE. (1624—1679).
No. 42. Zeegezicht.

Collectie: Porgès, Parijs.
,, Dr. van Vollenhoven, Oud-Gezant te Brussel. Driebergen.
Doek 53 x 38.

ADRIAEN VAN OSTADE. (1610—1685).
No. 43.

Man in nis, met pijp.

Collectie: James Simon, Berlijn.
Beschreven: Hofstede de Groot, Catalogus „Holländische Maler". No. 31.
Tentoongesteld Kaiser Friedrich Museum te Berlijn, 1890.
Geteekend. Paneel 27½ x 22,2.

CASPAR NETSCHER. (1639—1684).
No. 44. De Liefdesbrief.

Dame in rood jakje, met blauwe rok, zit met een brief in de hand aan tafel, bij een schoorsteen.
Collectie: Philip Lehman, New York.
„ Von Nemes, München.
„ Neuenberg, Hamburg.
Geteekend links onder op de stoel. Doek 73½ x 59½.

HENDRIK AVERCAMP. (1585—1663).
No. 45. IJsgezicht met Kampen op den achtergrond.

Collectie: Ermitage, St. Petersburg.
Links geteekend met monogram. Paneel 77 x 41.

WILLEM CORNELISZ. DUYSTER. (1598—1635).
No. 46.

Twee op stroo slapende soldaten, daarachter drie zittende krijgslieden.
Zilver 23½ x 31½.

JAN BREUGEL, „de Oude". (1569—1625).
No. 47.

Landschap met windmolen en booten met figuren.
Paneel 34½ x 26.

PIETER VAN SLINGELAND. (1640—1691).
No. 48.

Interieur met dame, zittend bij een tafel. Aan hare zijde een kind en een man, die een pen in zijn hand houdt. Links op den voorgrond een papegaai.

Collectie: Mr. Cameron, Londen. Het is tal van jaren in deze familie geweest en werd daar voor een Pieter de Hoogh gehouden.

Paneel 55 x 61½.

PHILIPS DE KONINCK. (1619—1688).
No. 49.

Meisje door een venster kijkend.

Beschreven in Würzbach's Künstler-Lexicon, Vol. I blz. 324.

Doek 66 x 91½.

AERT DE GELDER. (1645—1727).
No. 50.

Portret van een dame.

Geteekend en gedateerd: 1666. Vroeg werk van den Meester.

Doek 98 x 82.

QUIRINGH GERRITSZ. BREKELENKAM. (1620—1668).
No. 51. De Vischemmer.

Een huisvrouw, een schaar in de hand, is bij de tafel gezeten. Een dienstmaagd toont haar de gekochte visch in een emmer. Rechts een leunstoel.

Geteekend. Paneel 36½ x 48½.

ISAAC VAN OSTADE. (1621—1649).
No. 52. Terugkomst van de visschers.

Collectie: Wattier, Parijs, 1797.

Beschreven: Smith, Band I. No. 30.
„ Hofstede de Groot, „Holländische Maler". Vol. III. No. 118.

Dr. Bredius zegt: Merkwaardig werk van Isaac van Ostade, waar hij zijn grooten broeder Adriaan zeer nabij komt.

Prof. Dr. W. Martin schrijft, dat het een meesterwerk van den Meester is.

Geteekend en gedateerd. Paneel 36 x 30.

WILLEM VAN DE VELDE DE JONGE. (1633—1707).

No. 53. De Hollandsche vloot op de reede van Texel, bij een krijgsraad op de „Eendragt", het Admiraalschip van den Opperbevelhebber Jacob, Baron van Wassenaer-Obdam in Mei 1665.

Het Admiraalschip, links, voert achteruit van de campagne een groote witte vlag, daarboven van de bezaansroe een blauwen wimpel. Deze seinen roepen alle hoofd-officieren en kapiteins, doch ook de schippers der kondschapsvaartuigen, aan boord van den Admiraal voor een „pitsjaring" of krijgsraad.
Aan het bevel wordt voldaan, want van alle schepen komen bemande sloepen naar de „Eendragt" aanroeien. Links onder den spiegel de sloep met den populairen Egb. M. Cortenaer, den tweeden bevelhebber, Luitenant-Admiraal van de Maze. Geheel links een Admiraliteitsjacht. Rechts van de „Eendragt" het jacht van den Gedeputeerde der Staten-Generaal. Alle schepen zijn aan de spiegelversieringen te onderkennen. De groote steng van de „Eendragt" is bekroond met een kleine „Wassenaar" (halve maan) een figuur in het familie-wapen van den Admiraal.

In het laatst van de 18e eeuw in de collectie van Henry Hope (1736—1811) op het Paviljoen „Welgelegen" in de Haarlemmerhout.

Na diens dood in het bezit van zijn oudsten zoon Thomas Hope (1736—1811) in het Paviljoen „Welgelegen" in den Dorking in Surrey.

In 1911 geveild bij Frederik Muller te Amsterdam.

Tentoongesteld op de ENTOS te Amsterdam, 1913.

Beschreven: Hofstede de Groot, „Holländische Maler", Vol. VII. No. 24.

Geteekend in den linker benedenhoek W. van de Velde.

Doek 107 x 165.

Dit meesterwerk is welwillend afgestaan voor deze tentoonstelling door Dr. C. J. K. van Aalst, Huize „Hoevelaken".

ALBERT CUYP. (1620—1691).
No. 54.

Gezicht op de Maas met heuvel en twee koeien, een staande en een liggende. Aan den voet van den heuvel een vrouw, die een koe melkt. Links de rivier met enkele schepen.

Collectie: M. Robert.
„ Sir Simon Clarke.
„ Sir Scott Bart.

Tentoongesteld in „The British Gallery", 1829.

Beschreven in Smith's Catalogue. Deel V. No. 70 en deel IX.

Ook dit meesterwerk is welwillend afgestaan voor deze tentoonstelling door Dr. C. J. K. van Aalst, Huize „Hoevelaken".

CAREL FABRITIUS. (1620—1654).
No. 55. Oude vrouw met witte hoofddoek.

Beschreven en gereproduceerd in het werk van Jan Vermeer van Delft en Carel Fabritius, door Dr. Hofstede de Groot. 2e Supplement, bladzijde 8. No. 59.

Paneel 71¼ x 54½.

Ook dit schilderij werd welwillend voor deze tentoonstelling door den zelfden eigenaar afgestaan.

HENDRIK AVERCAMP. (1585—1663).

No. 56. De Visschers.

Midden op den voorgrond een troep visschers, die aan den oever eener breede rivier een treknet binnenhalen; een man, een vrouw en een knaap zien toe. Verderop een boerenhuis en een kalkoven.

Collectie: Arthur Kay Glasgow.
,, August Janssen, Amsterdam.

Tentoongesteld: Amsterdam, Frederik Muller, 1906.
,, Royal Academy, Burlington House, Londen.

Geteekend. Paneel 35 x 62½.

MELCHIOR d'HONDECOETER. (1636—1695).

No. 57. De wijze hen.

Kloek met kuikens, daarboven twee duiven, rechts twee pauwen.

Collectie: Graaf Kospoth, Slot „Briese", Oels in Silezië.

Doek 64 x 79.

PIETER JANSZ. SAENREDAM. (1597—1665).

No. 58. Kerkintérieur.

Engelsche collectie.

Gesigneerd: 1636, P. Saenredam.

JACOB VAN RUISDAEL. (1625—1682).

No. 59. Winterlandschap.

Bevroren rivier met eenige figuren; op den achtergrond een dorp.

Collectie: Semenoff, Petersburg. Cat. No. 464.

Beschreven: Rosenberg, Jacob v. Ruisdael No. 624; Hofstede de Groot, „Holländische Maler" IV. No. 1004.

Doek 36 x 41.